Sayı – 6

Harp Mecmuası

Yıl – 1

Şubat 1331 | **Fiyatı: 20 para** | **Rebiulahir 1334**

İdârehâne: İstanbul – Cağaloğlu Kapalıfurun Sokağı numro 6 (Telefon 1854)

On beş günde bir çıkar asker ve muharebeden bahs eder risale-i musavvere

İstanbul ve vilayât için posta ücreti de dahil olduğu halde bir yıllık iştirak bedeli **15** kuruş



Arıburnı'nda Kanlısırt'ta düşman siperine dikilen gâzi alay sancağıyla muhâfızları

"Azmin önünde kırılmış uydurma İngiliz satvetinin çalkanarak kaçan son teknesini seyr ederlerken"

T.C. BAŞBAKANLIK
BASIN YAYIN VE ENFORMASYON
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

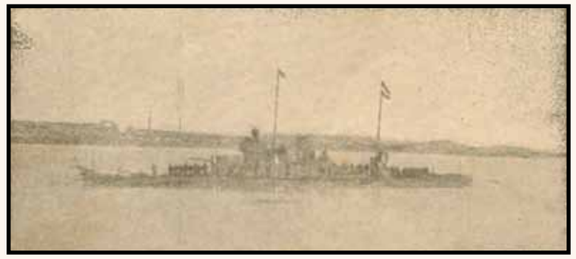
Harp Mecmuası

Rebiulahir 1334
(Şubat 1915)

T.C. BAŞBAKANLIK
BASIN YAYIN VE ENFORMASYON
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

ne vechile ilerlediği hakkında kaba taslak bir fikir edinmek için bir şekli tasvir edildi.

Bu şekilde müdafi'înin tutduğu mevziler, bunların yekdiğerine suret-i irtibatı, siperler önünde tertib edilen tel örgüsü mani'i, lağımlar, kara lağımları mümkün mertebe irae edilebildiği gibi taarruz eden tarafın da ne suretle ilerlediği yani tesis etdiği muvazi siperler, bu siperlerden ileriye doğru kazılan zikzak hendekler takribî bir suretde gösterilmişdir.



Tuna'da Enver Paşa'nın râkib olduğu Avusturya monitörü

Binaen aleyh bugün siper muharebatı ta'liye harekatının esasını ve ruhunu teşkil ediyor. Hangi taraf alat-ı tahkimiyesinden istifade etmeği daha iyi bilirse yani kıt'ât daha hazarî talimler esnasında tahkimat işlerinde daha iyi yetişdirilmiş bulunursa galebeyi de yüzde seksen doksan o taraf ihraz ediyor.

Şeklin tedkikinden anlaşıldığı üzre tarafeynden her ikisi de karşı karşıya ve hatta pek yakın mesafeler dahilinde derin kazılmış hendekler dahilinde bulunduğundan top ve tüfenk ve mitralyöz muharebeleri ile bu sırada bomba ve lağım muharebeleri de kesb-i ehemmiyet etmişdir.

Şimdi bomba denilen şey nedir; lağım muharebesi nasıl icra edilmekdedir; ânları anladalım: Umumiyetle humbara denilen bomba, derunî dinamit, tronbel, eko gibi mevad-ı tahribiye ile imla edilmiş ve cidarına doğru da muhtelif cesametde misketler konulmuş bir nev' mermidir. Bombalar esas itibariyle üç kısımdan mürekkebdir: 1- Gövde, 2- Madde-i nariye, 3- İşti'âl tertibatı.

Bunların enva'-ı muhtelifesi mevcud olup her hükümet kendisine aid olmak üzre bir şekl intihab ve kabul ederek ordularında istimal etmekdedir. Ale'l-umum bir humbaranın ne olduğu anlaşılmak üzre bir de şekilleri gösterilmişdir.

Humbaralar tarz-ı imal ve istimaline göre tehallüf eder. Bunlardan bir kısmı el ile endaht edilebileceğinden bunlara el humbaraları denildiği gibi tüfenk ile veyahud bir vasıta-i mihanikiyye ile endaht edilebilen nev'leri de



Enver Paşa monitörün süvarisi ile konuşuyor



Monitörün süvarisi tayyare topunu gösteriyor

MAKALE-İ MAHSUSA

Bugün mevzi-i muharebeleri nasıl icra edilmekdedir. Bomba ve lağım muharebeleri nasıl icra ediliyor. Bu muharebelerden maksad nedir?

Bazı taraflardaki harekat istisna edildiği halde bugün heman her tarafda harekat-ı askeriye mevzi-i muharebelerine müncer olmuşdur. Yani müdafiler hangi sırt ve tepeleri işgal ederse serian orada arazinin haline uymak suretiyle mevzi-in bütün imtidadınca ve hatta birbiri gerisinde birkaç sıra olmak üzre derin avcı hendekleri kazarak içine giriyor, mütearrızların ilerlemesine karşı bu siperler dahilinde mahfuzen icra edeceği ateşlerle mukabele ve müdafaa ediyor; mütearrızlara müdafilerin mahfuzen icra etdiği top, tüfenk mitralyöz ateşlerine, bombalarına karşı açıkdan ilerlese azim telefatı mucib olacağından bi'l-mukabele o da vesait-i tahkimiyesine müracaat ederek bir takım muvazi siperler hafr ediyor ve zikzakvari kazdığı hendekler ile müdafi'înin siperlerine doğru yaklaşmaya çalışıyor.

Bugün Almanların takriben 900 kilometre imtidadında olan garb cebhesi, Avusturyalıların İzonzo(?) Nehri'nin munsabından başlayarak tâ İsviçre hududuna kadar imtidad eden Tirol geçidleri hep bu dediğim tarzda her dürlü vesait-i fenniyeden istifade edilerek vücuda getirilmiş şeridvari, uzun birer hatt-ı müstahkemdir.

Siperler dahilinde ve gerisinde tahte'z-zemin, üzerleri beton demirlerle örtülmüş mahâl-i mahfuzalar yapılmış ve adeta mevzi dahilinde yer altında her dürlü tertibatıyla birer köy ve kasaba vücuda getirilmişdir; civardaki kasabalardan bu mahâl-i mahfuzaya borular ile su isale edildiği gibi civardaki istasyonlardan bunlara kadar dar şimendüfer hatları bile temdid olunmuş ve elektrik kuvvetinden istifade edilerek bu tahte'z-zemin köylerin elektrikle tenvir edilmesi bile unutulmamışdır.

Müdafi'în yalnız bir mevzi ile de iktifa etmeyerek geride aynı suretle ve hatta daha itinalı olarak ikinci, üçüncü, ve bazı mühim istikametlerde dördüncü mevziler bile ihzar ve inşa etmişdir. Şu söylediğim tertibatı ve mütearrizînin

مقاله مخصوصه

بوگون موضع محاربه‌لرى فصل اجرا ايدلكده‌در . يومبا ولغم محاربه‌لرى فصل اجرا ايدليور، يو محاربه‌لردن مقصد نه‌در ؟

بعض طرفلرده‌كى حركات استثنا ايدليكى حالده بوگون همان هر طرفده حركات عسكريه موضع محاربه‌لرينه منحر اولمشدر . يعنى مدافعلر هانكى صرت و تپه‌لرى اشغال ايدرسه سريعاً اوراده اراضيدن حالته اويغى صورتيله موضعك بتون امتدادنجه وحتى برچوق كيريسنده برقاچ صره اراضى اوزرده درين آوجى خندكلر قازارق اچينه كيريليور، متعرضلرك ايلرولمه مسئه قارشى بو سيرلر داخلنده محفوظاً اجرا ايده‌جكى آتشلرله مقابله ومدافعه ايدليور، متعرضلرك مدافعلرك محفوظاً اجرا ايتديكى توپ ، تفنك مترالیوز آتشلرينه ، يومبالرينه قارشى اچيقدن ايلرولمه‌سه عظيم تلفاتى موجب اولمه‌جغندن بالمقابله اوده وسائط تخكيميه‌سنه مراجعت ايدرك بر طاقم موازى سيرلر حفر ايدليور و زيغزاقوارى قازديغى خندكلر الله مدافعينك سيرلرينه طوغرى يافلاشمغه چاليشيور .

بوگون آلمانلرك تقريباً ٩٠٠ كيلو مترە امتدادنده اولان غرب جبهه‌سى ، اوسترياليلرك ايزونزو نهرينك منصبندن باشلايەرق تا اسويچره حدودينه قدر امتداد ايدن تيرول گچيدلرنده بويديكم طرزده ، درلو وسائط قيادن استفاده ايدلمك وجوده گتورلش شريدوار ، اوزون بر خط ، تحكيدر .

سيرلر داخلنده وكيريسنده تحت الزمين ، اوزرلرى بەتون ودميرلرله اورتولش محال محفوظه‌لر يابلمش و عادتا موضع داخلنده پرآلتنده هردرلو ترتيباتيله پر كوى وقصبه وجوده گتورلشدر ، جواردەكى قصبه‌لردن بو محال محفوظه‌يه يوريلر ايله صو ايصاله ايدليكى كبى جواردەكى ايسته سويلردن بوله‌رك قدر طارلشمشدر وفقط خطلرى بيله تمديد اولنمش والكتريق قوتندن استفاده ايدلمك بوتون الزمين كوبلرك الكتريكله تنويرى ايدلمسى بيله اوتو للمشدر .

مدافعين يالكز بر موضع ايله دها آز چوق اقتدارك گيريسنده‌كى صورتله وحتى دها اعتمال اولدرق ايكنجى ، اوچنجى ، وبعض مهم استحكامنده دردنجى موضعلر بيله احضار و انشا ايتمشدر . شو سويله‌يكم ترتيباتى ومتعرضينك



طونده انور پاشانك راكب اولديغى اوسترىا مونيطورى



انور پاشا مونيطورك سوارىسى ايله قوتوشيور



مونيطورك سوارىسى طيارە طوغه گوسترىيور

نه وجهله ايلرولديكى حقنده قبا طاسلاق برفكر ايدينمك ايچون بر شكلى تصوير ايدلدى .

بو شكلده مدافعينك طوتديغى موضعلر ، بونلرك يكديگرينه صورت ارتباطى ، سيرلرى اوكنده ترتيب ايدلين تل اوركوسى مانعى ، لغملر ، قره لغملرى ممكن مرتبه اراءٔ ايدلمه بيلديكى كبى تعرض ايدن طرفك ده‌نه صورتله ايلرولديكى يعنى تأسيس ايتديكى موازى سيرلر ، بوسيرلردن ايلرى به طوغرى قاريلان زيغزاق خندكلر تقريبى بر صورتده گوسترلمشدر .

بناءً عليه بوگون سيرمحاربانى تعبيه حركاتك اساسى وروحى تشكيل ايدييور . هانكى طرف آلات تخكيميه‌سندن استفاده‌ايتمكى دها اى بيلديرسه يعنى قطعات دها حضرى تعليمات آلماسنده تخكيات ايتمكده دها اى يتشديرلش بولنورسه عليه‌يده بولنده سكنان طلسان او طرف احراز ايدييور .

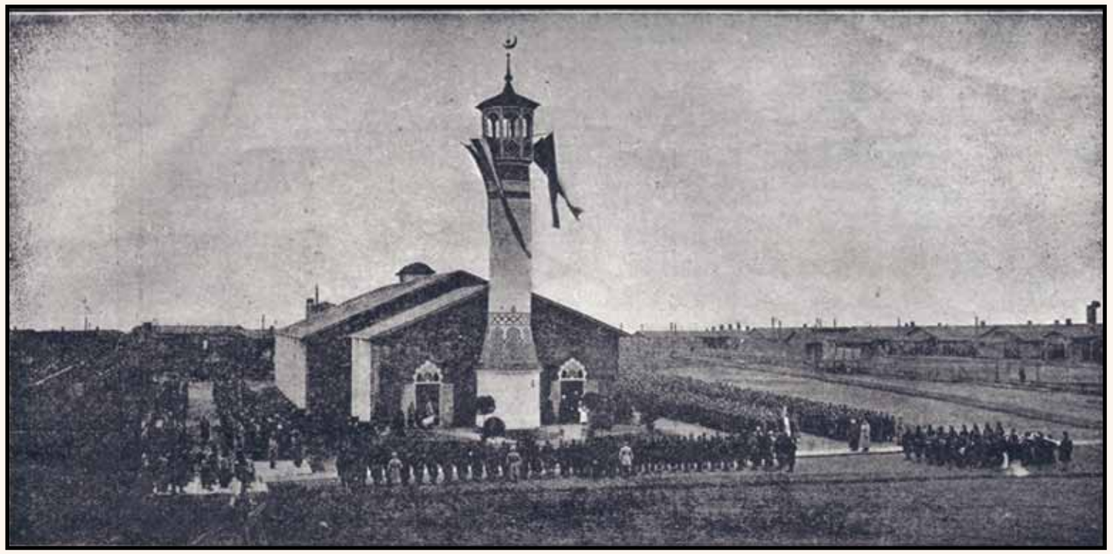
شكلك تدقيقندن اكلاشلديغى اوزره طرفين هرايكيسى ده قارشى قارشيه وحتى پك يقين مسافه‌لر داخلنده درين قازلش خندكلر داخلنده بولندقلرندن طوپ و تفنك و مترالیوز محاربه‌لرى ايله يو صره‌ده يومبا ولغم محاربه‌لرى ده كتب اهميت ايتمشدر .

شمدى يومبا دنيلان شى نه‌در ، نه محاربه‌سى نصل اجرا ايدلمكده‌در ، الرى اكلاديلم : عمومنه خبره دنيلن يومبا ، دروغى دينامیت ، ترونبل ، ڤه‌قو كبى مواد تخريبيه يله املا ايدلمش و جدارينه طوغريده مختلف جسامته ، كتلر قوللنمش برنوع مرميدر . يومبالر اساس اعتبارايله اوچ قسمدن مركبدر :

١ — كوكده ٢٠ — مادهٔ ناريه ، ٣ — اشتعال ترتيباتى .

بونلرك انواع مختلفه‌سى موجود اولوب هر حكومت كنديسنه عائد اولق اوزره بر شكل انتخاب وقبول ايدرك اردولرنده استعمال ايتمكده‌در . على العموم بر خبره‌نك نه اولديغى اكلاشلمق اوزره برده شكلارى گوسترلشدر .

خبره طرز اعمال و اعمالنه گوره تخلف ايدر . بونلردن برقسمى الله اداخت ايديله بيله جكندن بونلره الخبره‌لرى دنيلديكى گبى تفنك ايله و ياخود بر وسطهٔ ميخانيكيه ايله انداخت ايديله بيلن نوعلريده

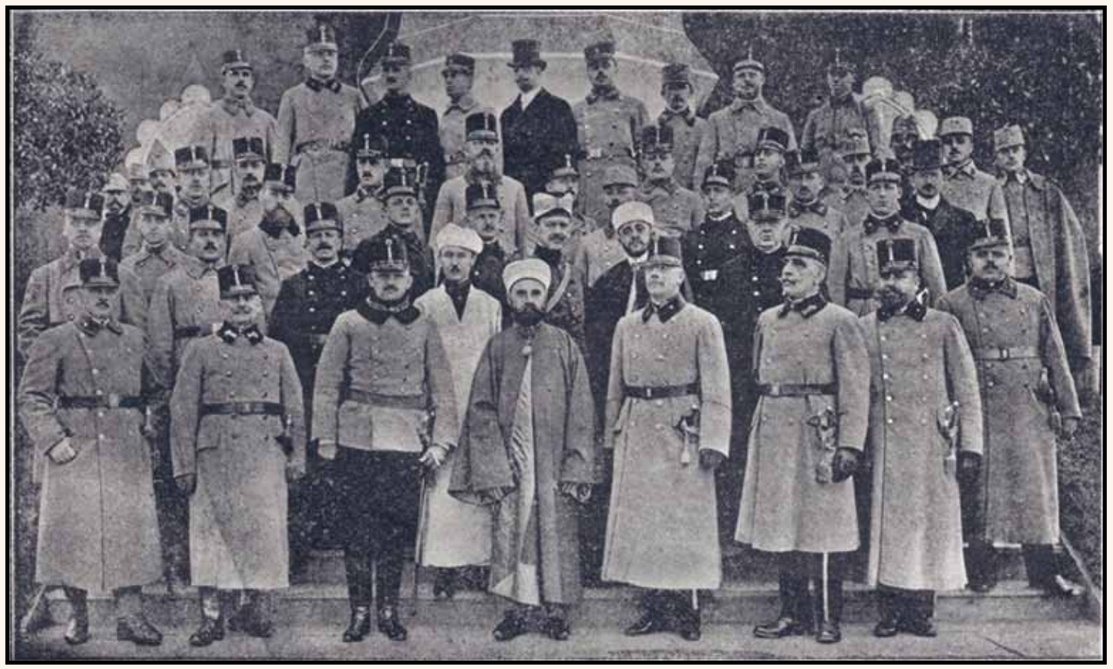


Avusturya'da Akker'de üsera karargahında müceddiden inşa olunan câmi-i şerifin resm-i küşâdı ve bir kıta-i askeriyenin râsime-i ihtiramı esnasında

evvel emniyet tertibatı ref' olunarak nefer tarafından düşmanın siperine doğru atılır. Humbara yere sükut edince çekiç tabir edilen ufak bir iğne kapsül üzerine düşerek bunun yanmasıyla humbara derununda bulunan madde-i nariye ateş alır ve bomba da derhal patlayarak gövdesi derununda bulunan misketler etrafa saçılır ve humbaranın düşdüğü mahal merkez olmak üzre

vardır. Humbaralardan şimendüfer yollarını, köprüleri, bina ve müessesatı tahrib için de istifade edilebilir, bu nev' humbaralara (tahrib humbaraları) denir.

El humbaraları saniyeli tıpa, fitil ve kapsül ve müsademe tertibatından birisiyle ateşlendirilir. Müsademe tertibatı ile ateşlenen el humbaralarında endahtdan



Resm-i küşâdı müteâkib câmi-i şerif minaresi önünde Hace Ali Rıza Efendi ile birlikte Avusturya Bahriye Nezareti ve karargâh ümera ve zâbitanı grup halinde.

(Ortada Ali Rıza Efendi arkada sağındaki Alim Can ve solundaki Peşte'de "Gülbaba" Türbedarı Abdüllâtif Efendi)

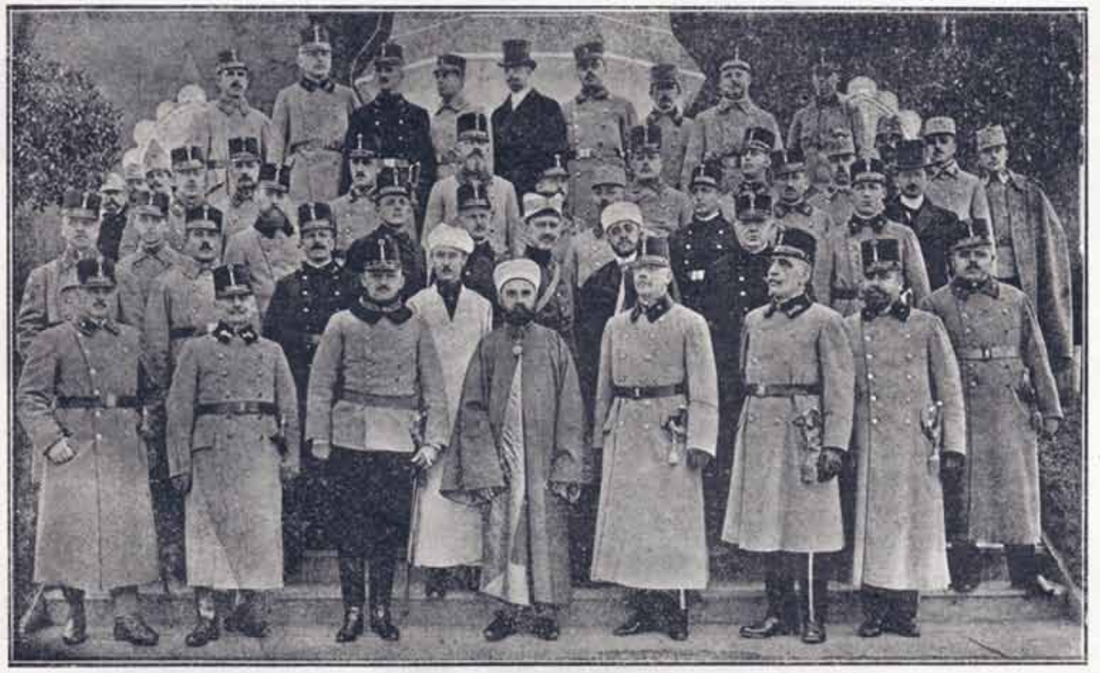


اوستریاده اکککده‌ده اسرا قرارگاهنده مجدداً انشا اولنان جامع شریفك رسم کشادی و برقطعهٔ عسکریه‌نك راسمهٔ احترامی اثناسنده

واردر . خبره‌لردن شمندوفر یولارینی ، کوپریلری ، بنا و موسساتی تخریب ایچوندہ استفاده ایدیلهبیلور، بو نوع خبره‌لره (تخریب خبره‌لری) دیئور .

ال خبره‌لری ثانیه‌لی طیه ، فتیل و قاپسول و مصادمه ترتیباتندن بریسیله آتشلندیریلور. مصادمه ترتیباتی ایله‌اتشلنان ال خبره‌لرندہ‌اتداختدن

اول امنیت ترتیباتی رفع اولنه‌رق نفر طرفندن دشمنك سیرینه طوغری اتیلور . خبره یره سقوط ایدنجه چکیچ تعبیر ایدیلن اوفق پر ایکنسه قاسول اوزرینه دوشه‌رك یونك یاغیله خبره درونشده یولنان مادهٔ ناریه‌آتش آلور وبومباده درحال پاطلایه‌رق کوکده‌سی درونشده یولنان مسکنلر اطرافه صاچیلور و خبرهنك دوشدیکی محل مرکز اولق اوزره



رسم کشادی مناسبتیله جامع شریف مناره‌سی ارکنده‌خواجه علی‌رضا افندی ایله‌برلکده اوستریا بحریه نظارتی رقراگاه امرا وضابطانی غروب حالنده

(اورتده علی رضا افندی ارقه‌ده صاغنده‌کی عالم جان و صولنده‌کی پشته‌ده « کل بابا » تربه‌داری عبداللطیف افندی)

saniye mikdarına nazaran endaht edildiği ândan o kadar saniye sonra paralandığından kaç saniye sonra patlaması matlub ise tıpa endahtdan evvel o kadar saniye üzerine tertib ve tanzim edilerek bomba endaht edilir.



Fitil ile ateşlenir el humbarası

Fitilli el humbarasının tarz-ı endahtı: Humbara sağ el ile tutularak göğsün solında bulunan kibritliğe fitilin ucundaki kibrit eczası şiddetle sürülüp ileriye atılır.

El humbaralarının suret-i umumiyede sıkletleri bir kiloyu tecavüz etmediğinden bunlar muallim efrad tarafından 20:40 metreye kadar atılabilirler.

Bombalar şeklen de muhtelifdir. Bazıları müdevver, bazıları mik'abî ve ustuvanevidir. Binaen aleyh söylenildiği zaman cinsi ile beraber şeklin de beraberce zikr edilmesi lazımdır.

Fî zamanina o kadar muhtelif şekil ve tertibatda el humbaraları imal edilmekdedir ki bunların tarif ve tadadı mümkün değildir. Her hükümet malik olduğu vesaite nazaran bu humbaralardan muhtelif şekilde imal ederek düşmana karşı muvaffakiyetle istimal etmekdedir.

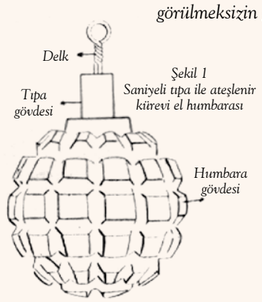


Arıburnu'nda Kanlısırt'a giden gizli yol

"İçinde yüklü hayvanlar ve süvariler düşmandan görülmeksizin geçebilecek vechile derin ve genişdir.



Anafartalar'da tarassud mevkiinde bir batarya kumandanı ricat eden düşmanın kollarına telefonla ateşi tanzim ettiriyor.



Şekil 1
Saniyeli tıpa ile ateşlenir kürevi el humbarası

Saniyeli humbaranın tarz-ı endahtı: Delkin ucunda bulunan halkaya çekme ipinin çengeli geçirilir ve bu ipin diğer ucu sol bileğe bağlanır. Humbara sağ el ile tutulup şiddetle delk(?) çekilerek humbara ileriye atılır.

yüz metre kutrunda bir daire dahilinde bulunan tesadüf etdiği eşhası muharebeden haric kılabilir.

Kapsül ve fitil ile ateşlenen el humbarası ise endaht edilmezden kadem-i nefer tarafından heman fitilin ucu yakılarak düşmana müteveccihen atılır. Bu suretle humbara yere düşünceye kadar fitil yanarak kapsülü ateşler bu da bilahire madde-i nariyeyi ateşleyerek humbara paralanır.

Saniyeli tıpa ile mücehhez olan el humbaraları ise tertib olduğu

El humbaralarından başka tüfenk ile ve hatta top gibi bomba endahtına mahsus bir makine ile endaht edilen humbaralarda ihtira' edilmişdir. El-ân bile hafî tutulmakda olan bu tertibatın cümlesi daha hazarda düşünülmüş ve hazırlanmışdır.

Tayyareler ve kabil-i sevk balonlardan atılan bombalar ise büsbütün başkadır. Bu nev' bombalardan esasen büyük ve kuvve-i zende husule getirmek matlub olduğundan bomba gövdesinin semîn olmasına ihtiyac olmayup bunda yalnız madde-i nariye mikdarı tezeyyüd edilmişdir. Bu bombalardan beş kilodan elli kiloya kadar madde-i nariye ile memlu olanları da imal edilmekdedir. Bu sistem bombalar düşdükleri mahalleri tahrib etdiklerinde misketleri el bombaları gibi etrafa dağılarak zî-ruh hedefler üzerinde icra-yı tahribat edemez yani derece-i tahribatı mevzi'îdir. Fakat madde-i nariye mikdarının ziyadeliği dolayısıyla sükut anında



"Ateşini tanzim etmiş bir top" faaliyette

ثانيه مقدارينه نظراً اداخت ايدلديكى اندن او قدر ثانيه عسكره پارالانديغندن قاچ ثانيه عسكره پاطلامسى مطلوب ايسه طپه اداختدن اول اوقدر ثانيه اوزرينه ترتيب وتنظيم ايديلدكدن صوكره يومبا اداخت ايديلور.

ال خمره‌لرينك صورت عموميه‌ده ثقللرى بر كيلويى تجاوز ايتديكندن دولايى معلم افراد طرفندن ٢٠:٤٠ مترويه قدر اتيله‌بيلورلر.

يومبالر شكلاً مختلفدر. بعضيلرى مدور، بعضيلرى مكعبى وا-طوانه‌وىدر. بناءً عليه سويلنلديكى زمان جنسى ايله برابر شكلنده برابرجه ذكر ايدلمسى لازمدر

فى زماننا اوقدر مختلف شكل وترتيباتده ال خمره‌لرى اعمال ايدلكده‌در كه بونلرك تعريف و تعدادى ممكن دكلدر. هر حكومت مالك ولديهى وسائطه نظراً بو خمره‌لردن مختلف شكلده اعمال ايدرك دشمنه قارشى موفقيتله استعمال ايتمكده‌در.



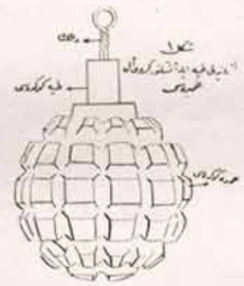
فتيلى ال خمره‌سنك طرز اداختى: خمره صاغ آل ايله طوتولدقدن صوكره صولنده بولنان كبريتلكه فتيلك اوجنده‌كى كبريت اجزاسى سورتيلوب اوقويه آتيلير.



آرى بدنده قانلى صيرنه كيدنه كيزلى يول

• ايچندن يوكلى حيوانلر وسواريلر دشمندن كورلمكسزين كچه‌بيله‌جك وجهله درين وكنيشدر •





ثانيه‌لى خمره‌لك طرز اداختى: دالكلك اوجنده بولنان حلقه‌يه چكمه ايپنك چنگلى كچيريلير وبو ايپك ديكر اوجى صول بيلكه باغلانير. خمره صاغ آل ايله طوتولوب شدتله دالكلك چكيلمكله خمره‌لرى ياتيريه آتيلير.

يوزمترەقطرنده برداىره داخلنده بولنان تعادى ايتديكى اشخاصى محاربه‌دن خارج قيله بيلور.

قابسول وفتيل ايله اتشلنان ال خمره‌سى ايسه اداخت ايدلزدن قدم غرطرفندن هان فتيلك اوجى يارايه‌رق دشمنه متوجهاً اتيلور. بو صورتله خمره يره دوشنجه‌يه قدر فتيل ياقه‌ق قابسولى آتيلمز بوده‌الاخره مادهٔ ناريه‌يى اتشليه‌رك خمره پارالانير.

ثانيه‌لى طپه ايله مجهز اولان ال خمره‌لرى ايسه ترتيب اولديغى

• قارطه‌لرده ترصد موقعنده بر بطاريه قومانداني رجعت ايدن دشمنك قوللرينه تلفون آلتندن تنظيم ايتديرييور.

ال خمره‌لرندن بشقه تفنك ايله وحتى طوپ كبى يومبا اداختنه مخصوص بر ماكينه ايله اداخت ايديلن خمره‌لرده اختراع ايدلشدر. الان بيله خى طوتلمقده اولان بو ترتيباتك جمله‌سى دها حضرده دوشونلمش و حاضرلنمشدر.

طياره‌لر وقابل سوق بالونلردن اتيلان يومبالر ايسه بيضوى بشقه‌در. بو نوع يومبالردن اساساً بيوك بر قوهٔ زنده حصوله كتيرمك مطلوب اولديغندن يومبا كوكد سنك ثمين اولمسنه احتياج اولميوب تركده يالكز مادهٔ ناريه مقدارى تزيد ايدلشدر. بو يومبالردن بش كيلودن الى كيلويه قدر مادهٔ ناريه ايله مملو اولانلرى ده اعمال ايدلكده‌در. بو سيستم يومبالر دوشدكلرى محللرى تخريب ايتدكلرندن مسكنلرى ال يومبالرى كبى اطرافه طاغيله‌رق ذى‌روح هدفلر اوزرنده اجراى تخريبات ايده‌من؛ يعنى درجهٔ تخريباتى موضيدر. فقط مادهٔ ناريه مقدارينك زياده‌لكى طولايسيله سقوط آتنده



• آتشى تنظيم ايچون بر طوپ طياره‌سنه تعاليمنده

tesiri yüzde 20 ve şarapnel tesiri 18:20 olduğu halde bombaların tesiri yüzde 45:50'ye kadar tereffu' etdiği görülmüşdür.

Bazı bombaların derunu Fransızların, İngilizlerin Alman garb cephesinde tatbik etdikleri vechile mahnak ve zehirli gazat neşr edici bir madde ile de memlu olduğundan siper dahilinde veyahud civarında patladığı halde bu gazatın da efrad üzerinde ayrıca bir tesiri vardır.

Maahaza bombaların tesir ve tahribatı mahsus oldukca buna karşı tehaffuz çareleri de düşünülmüş ve peyderpey de düşünülmekde ve ihtira' edilmekde bulunmuşdur.

Avcı handeklerinin dar ve derin kazılması, ara siperleri adedinin tezyîdi ve ara siperleri arasındaki müsavatın tenkısı, siperlerde ve ânların gerisindeki handeklerde çokca mikdarda mahâll-i mahfuza inşa edilmesi, siperlerin üzerine mailen tel kafesleri vaz' edilmesi ve muhannak gazata karşı da burun maskeleri kullanılması en basit tahaffuz çareleridir.

El bombalarının tesiratı zî-ruh hedeflere olduğu halde daha büyük bombalar ile siper aksamının ve tel örgüsü mevakiinin tahrib edilmesi mümkündür. Ale'l-husus hava torpilleri büyük cesametde olup derunundaki madde-i nariyenin de mikdarı ziyade olduğundan isabet etdiği mahalde derece-i tesir ve tahribi de bi't-tabi ziyadedir.

Velhasıl bombalar hem müdafi'în ve hem de müte'arrızîn için kabil-i istifade



Arıburnu'nda Haintepe gerisinde vaktiyle İngilizlerin Avustralya ve Yenizeland kolordusu karargahı.
"Cephane sandıklarından ve kum torbalarından yapılmış"

husule gelen sada ile ve icra etdiği tahribat ile kuvve-i maneviye üzerine tesiri azimdir.

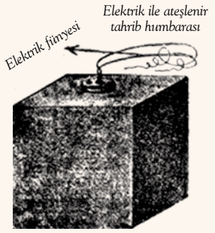
El bombalarının endaht sahası 20:40 metre olduğu halde tüfenk ve makine ile endaht edilenlerin endaht mesafesi 50:500 metre ve daha da ziyade olabilir.

Ahiren denizde kullanılan torpiller cesametinde bombalar (hava torpilleri de denir) bile ihtira' edilerek tazyik-i hava ile bunların bir kilometreye kadar endaht edildikleri görülmekdedir.

El bombalarının doğrudan doğru düşman siperi dahiline endaht



Seddülbahir'de düşmandan zapt ve iğtinam ettiğimiz 24 çapında bir top



Elektrikli humbaranın tarz-ı isti'mali: Humbara tahrib edilecek eşyanın altına vaz edilir. Elektrik fünyesinin uçları nakiller ile uzakda bulunan elektrik makinesine bağlanır ve makine ile cereyan verilerek humbara patlatılır.

edilebilmesi mümkün olduğundan bunlardan top, tüfenkden ziyade zî-ruh hedeflere karşı tesir husule gelmekdedir. Elde edilen tecarübe nazaran mevzi-i muharebelerinde tüfenk mermisi



آرى بدوندە خائن نە كريسندە دقتيز انكليزلرك اوسترالیا وبكى زەلاندە قول اردوسى قرارگاهى
د جبهخانه صندوقلرندن وقوم طوپراقلرندن يابيلمش »

تأثيرى يوزده ٢٠ وشرابنل تأثيرى ١٨ : ٢٠ اولديغى حالده بومبالرك تأثيرى يوزده ٤٥ : ٥٠ يه قدر ترقى ايتديكى كورلمشدر.

بعض بومبالرك درونى فرانسز. لرك، انكليزلرك المان غرب جبهه‌سنده تطبيق ايتدكارى وجهله مخنق وزهرلى غازات نشر ايدجى برماده ايله ده مملو اولديغندن سيرداخلنده وياخود جوارنده پاطلادقى حالده يوغازاتك ده افراد اوزرنده ايروجه بر تأثيرى واردر .

مع هذا بومبالرك تأثير وتخريباتى محسوس اولدقجه بوكا قارشى تحفظ چارەلرنده دوشونلمش وپيدرپى ده دوشونلمكده واختراع ايدلمكده بولنمشدر .

اوحى خندكارينك طاروديرن قازلمى ، اره سيرلرى عددينك تزيدى واره سيرلرى اره‌سنده كى مسافاتك تنقيصى ، سيرلرده وانلرك كريسنده كى خندكارده چوقجه مقداردە محال محفوظه انشا ايدلمسى ، سيرلرك اوزرينه مائلاً تل قفلرى وضع ايدلمسى ومخنق غازاته قارشى ده برون ماسكەلرى قوللانلمسى كبى بسيط تحفظ چارەلريدر .

ال بومبالرينك تأثيراتى ذى روح هدفلره اولديغى حالده دها پيوك بومبالر ايله سيپر اقسامك و تل اوركوسى موانعنك تخريب ايدلمسى ممكندر. على الخصوص هوا طورپيللرى پيوك جسامتده اولوب درونلرنده كى مادۀ ناريەنك ده مقدارى زياده اولديغندن اصابت ايتديكى محلده درجهٔ تأثير و تخريبى ده بالطبع زياده‌در .

و الحاصل بومبالر هم مدافعين وهمده متعرضين ايچون قابل استفاده

ال بومبالرينك اتداخ ساحه‌سى ٢٠ : ٤٠ متره اولديغى حالده تفنك وماكينه ايله اتداخ ايديلدكرك اتداخ مسافه‌سى ٥٠ : ٥٠٠ متره ودها ده زياده اولەبيلير .

اخيراً ذكر ده قولاتيلان طورپيللر حسامتده بومبالر (هوا طورپيللرى ده دينور) بيله اختراع ايديلەرك تضييق هوا ايله اونلرك بر كيلو. مترەيه قدر اتداخ ايدلدكلرى كورلمكده‌در .

ال بومبالرينك طوغريدن طوغرى دشمن سيرى داخلنه اتداخ



سد البحرده دشمندن ضبط واغتنام ايتديكمز ٢٤ چاپنده بر طوپ



الكتريكلى خمره‌نك طرز استعمالى : خمره تخريب ايديلەجك اشيانك آلتنه وضع ايديلير. الكتريق قوتيه‌سنك اوجلرى ناقلر ايله اوزاقده بولنان الكتريق ماكينه‌سنه باغلانير وماكينه ايله جريان ويريلەرك خمره پاتلاديلير .

ايديلەبيلمسى ممكن اولديغندن بونلردن طوپ ، تفنكدن زياده ذى روح هدفلره قارشى تأثير حصوله كلكده‌در . الده ايديلن تجاربه نظراً موضع محاربه‌لرنده تفنك مرمىسى

Tertib edilecek işbu lağım mahalleri düşmanın nazar-ı dikkatini celb etmeyecek suretde setr olunmalıdır. Evvelce bunun için bir plan tertib edilip (lağım müdafaa planı) lağımlar bu plan vechile ihzar edilmelidir.

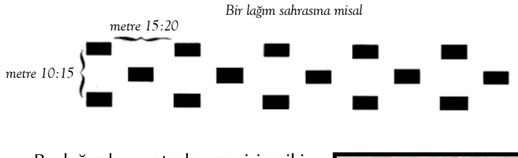
İşbu ayak lağımları için şekilde gösterildiği vechile lağım sandıkları istimal edilir. Bu sandıklar derununa istimal edileceği hale, toprağın cinsine nazaran tahallüf etmek üzre 2 ila 10 kilo tahrib cebhanesiyle imla edilir. Ve üzerinde 0,10 ila 0,20 santimetre bir toprak tabakası



Mızraklı altıncı süvari alayı ictima nizamında emre intizar ederken

bulunmak üzre sandıklar şekilde gösterildiği tertibde olarak zemine gömülür:

Bir lağım sahrasına misal



Bu lağımların ateşlenmesi ise iki suretle olur birincisi müsademe ile kendiliğinden ikincisi lağım handeklerinden geriye nâkiller temdid olunarak elektrikle geriden ateşlenir.

Bu sandıkların işbu iki tarz ateşleneceğine göre suret-i terti ve vaz'ı ve bu hususda ihtimam olunacak tekayyüdat talimname-i mahsusunda münderic olup istihkam sınıfının cümle-i vezaifindendir.

Düşmanın pek yakınında ve mesela: 50:100 metre mesafe dahilinde tertib edilen ve daha ziyade bir tesir husule getirilmesi matlub olan hâlâtda ise bâlâdaki kara lağımları gayr-ı kafidir. Böyle bir halde lağım mahalleri tahte'z-zemin galeriler hafr edilmek suretiyle tesis olunmak lazımdır. Bu galeriler ya en ilerideki siperden itibaren veyahud biraz daha geriden olmak üzre şekillerde gösterildiği vechile hafr olunur. Lağım galerileri tahte'z-zemin arzî ve irtifaî bir metreyi tecavüz etmeyen dar bir yoldan ibaretdir.

ve bugün en ziyade haiz-i ehemmiyet bir vasıta-i harbiye olduğundan bunlardan hakkıyla istifade edilebilmek için bütün efradın bunların suret-i istimal ve endahtında fevkalade sahib-i meleke olması matlubdur. Piyade efradı daha hazarî talimler esnasında bunların suret-i istimalini esaslı bir suretde öğrenmiş olmalıdır.

Lağımlara gelince:

Bunlar da istihsal edilecek tesire ve maksad ve tarz-ı istimale nazaran muhtelifdir. Lağımın kabaca tarifi zemin dahiline konulan mevad-ı nariyeyi bir vasıta ile iştial etdirerek lağımın mevzu olduğu zemin kısmını berheva etmekdir.

Lağım ne kadar derinde tesis edilecek olursa husule getireceği tesir de o nisbetde ziyade olur. Fakat bunun için de madde-i nariyenin mikdarı ziyade olmak icab eder. Velhasıl madde-i nariyenin mikdarı lağımın derinliğine tabidir.

Bir mıntıka-i araziyi, düşmanın tekarrüb edeceği istikametleri



Alay kumandanı maiyyeti zabitanıyla birlikde

düşmanın işgal etmesi muhtemel olan mevzileri düşman için mühlik kılmak ve bu suretle düşmanın kuvve-i maneviyesi üzerine bir tesir icra etmek ve bir de mevziin önündeki mevani-i fer'iyyeyi takviye etmek gibi hâlâtda (ayak lağımları) denilen kara lağımları istimal olunur.

وبو كون الله زياده حائز اهميت بر واسطه حربيه اولديغندن بوندن حقيله استفاده ايديله‌بيلمك ايچون بتون افرادك بوندك صورت استعمال و انداختنده فوق العاده صاحب ملكه اولمسى مطلوبدر. پياده افرادى دهاحضرى تعليملر اثناسنده بوندك صورت استعمالنى اساسلى برصورتده اوكرتمش اولمليدر.

لغملره كلنجه:

بونلردهاستعمال ايديله‌جك تأثيره ومقصدوطرزاستعماله نظراً مختلفدر. لغمك قاچه تعريفى زمين داخلنه قونيلان مواد ناريه‌يى بر واسطه

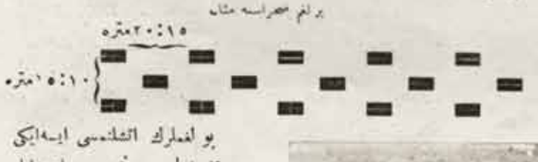


مزراقلى آلتنجى سوارى آلايى اجتماع نظامنده امره انتظار ايدركن

ايله‌اشتعال ايتديرمك لغمك‌موضوع اولديغى زمين قسمى برهوا اتمكدر. لغم نه قدر دوريننده تأسيس ايديله‌جك اولورسه حصوله كتوره‌جكى تأثيرده او نسبتده زياده‌اولور. فقط بونك ايچون‌ده مادهٔ ناريه‌نك‌مقدارى زياده‌اولمق‌ايجاب‌ايدر. والحاصل‌مادهٔ‌ناريه‌نك‌مقدارى لغمك‌دورينكه‌تابعدر. بر منطقهٔ اراضى‌يى، دشمنك تقرب ايده‌جكى استقامتلرى و ياخود دشمنك اشغال ايتمسى محتمل اولان موضعلرى دشمن ايچون مهلك قيلمق و بو صورتله دشمنك قوهٔ معنويه‌سى اوزرينه بر تأثير اجرا ايتمك وبرده موضعك اوكنده‌كى موانع فرعيه‌يى تقويه ايتمك كبى حالاتده (اياق‌لغملرى) ديلان قره لغملرى استعمال اولنور.

بونلق اوزره صندقلر شكلنده كوسترلديكى ترتيبده اولەرق زمينه كوميلور:

برلغم مصراعه مثال

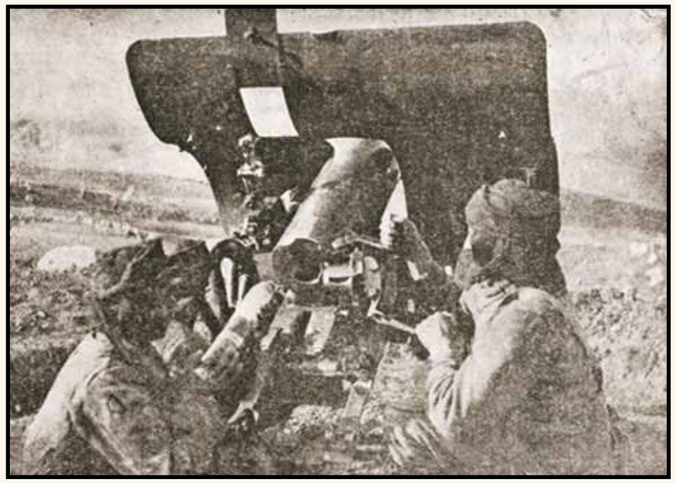


بو لغملرك اتشلمسى ايكى صورتله اولور برنجيسى مصادمه‌ايله ترديلكندن ايكنجيسى لغم حفر قازندن كيرى يه تاقلر تمديد اولنەرق الكتريقله كيريدن اتشله‌نور.

بوصندقلرك اشبو ايكى طرز اتشله‌مه‌جكه كوره صورت ترتيب ووضى وبوخصوصده‌اهتمام‌اولنه‌جق تعليمات نامهٔ مخصوصنده‌مندرج اولوب استحكام صنفنك جملهٔ وظائفندندر.

دشمنك پك يقينده ومثلا ٥٠:١٠٠ متره‌مسافه‌اخلنده ترتيب ايديلن ودها زياده برتأثير حصوله كتورلمسى مطلوب اولان حالاتده ايسه بالاده‌كى قره‌لغملرى غير كافيدر. بويله برحالده لغم محللرى تحت‌الزمين عالريلر حفرايدلك صورتيله‌تأسيس اولنمق لازمدر. بوعالريلر يا اك ايلريده‌كى سيردن اعتبارا وياخود بر از دها كيريدن اولق اوزره شكللرده كوسترلديكى وجهله حفر اولنور. لغم عالريلرى تحت الزمين عرضى و ارتفاعى بر مترەيى تجاوز ايتمان طار بر بولدن عبارتدر.

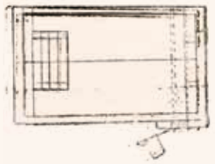
آلدى قومانداى معينى ضابطانيله بركده



Kafkas cephesinde: Sağ cenah harekatında zabt olunan Rus toplarından biri istimal olunurken

ve bizim taraf siperlerinden yapılacak hücumu ihzar etmektir. Bittabi düşman da aynı maksadı takip ederek

Şekil: 1 Mukatta-i ufkî

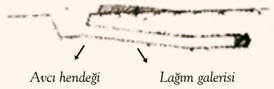


galeriler hafrına çalışacağından aynı zamanda bunları da tesirsiz bırakmaktır.

İkincisi ise kendi siperlerimizi ve mevzimizi düşmanın tertip edeceği lağımların tahribinden muhafaza ve vikaye etmektir. Bunun için de keza ileriye doğru lağım galerileri hafr edilip düşmanın takip ettiği istikametler keşf ve tedkik olunur ve bunlar maksada vüsulünden akdem harici ez tesir bırakılır.

[Mabadı gelecek nüshada]

Bu galerilerin hafr edilmesidir, istihkam sınıfının cümle-i vezaifindendir. Tahte'z-zemin açılacak böyle



bir yolun hafrı kolay olmayıp zamana mütevakkıftır.

Siperlerden itibaren ileriye düşmana doğru kazılacak olan galeriler ile tehaddüs edecek olan lağım muharebatından maksat başlıca ikidir: Birincisi tesis edilecek olan galeriler ile düşman siper-

Şekil: 1 Mukatta-i arzanî



lerine kadar gidilerek bunların nihayetinde vaz edilecek olan lağımlar ile düşman siperlerini berheva etmek



Zabtettiğimiz Rus mitralyözlerinden biri düşmana ateşte



Kafkas harp cephesinde: Kolordu kumandanı maiyyetiyle teftişte



يوغالريلرك حفر ايدلسى در استحكام صنفنك جملهٔ وظائفندندر . تحت الزمين اچيله‌جق بويله



بر يولك حفرى قولاى اولديوب زمانه متوقفدر . سيرلردن اعتباراً ايلريه دشمنه طوغرى قازيله‌جق اولان غالريلر الهنحدث اندهجك اولان ثم محاربات در . مقصد باشلوجه ايكى در: برنجيسى تأسيس ايديله‌جك اولان غالريلرايله دشمن سيرلرينه قدر كيديلهرك يونلرك نهايتنده وضع ايديله‌جك اولان لغملرايله دشمن سيرلرينى برهوا ايتمك

شكل ١: مقطع عرضانى

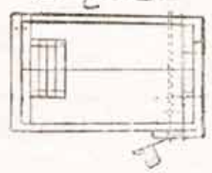


قافقاس جبهه‌سنده : صاغ جناح هرقانده ضبط اولنانه روس طوپلرندن بريسى استعمال اولنوركن



و يزم طرف سيرلردن پاپيله‌جق هجومى احضار ايتمكدر . بالطبع دشمنده عين مقصدى تعقيب ايدهرك

شكل ٢: مقطع افقى



غالريلر حفرينه چاليشه‌جغندن عين زمانده يونلريده تأثيرسز براقمقدر .

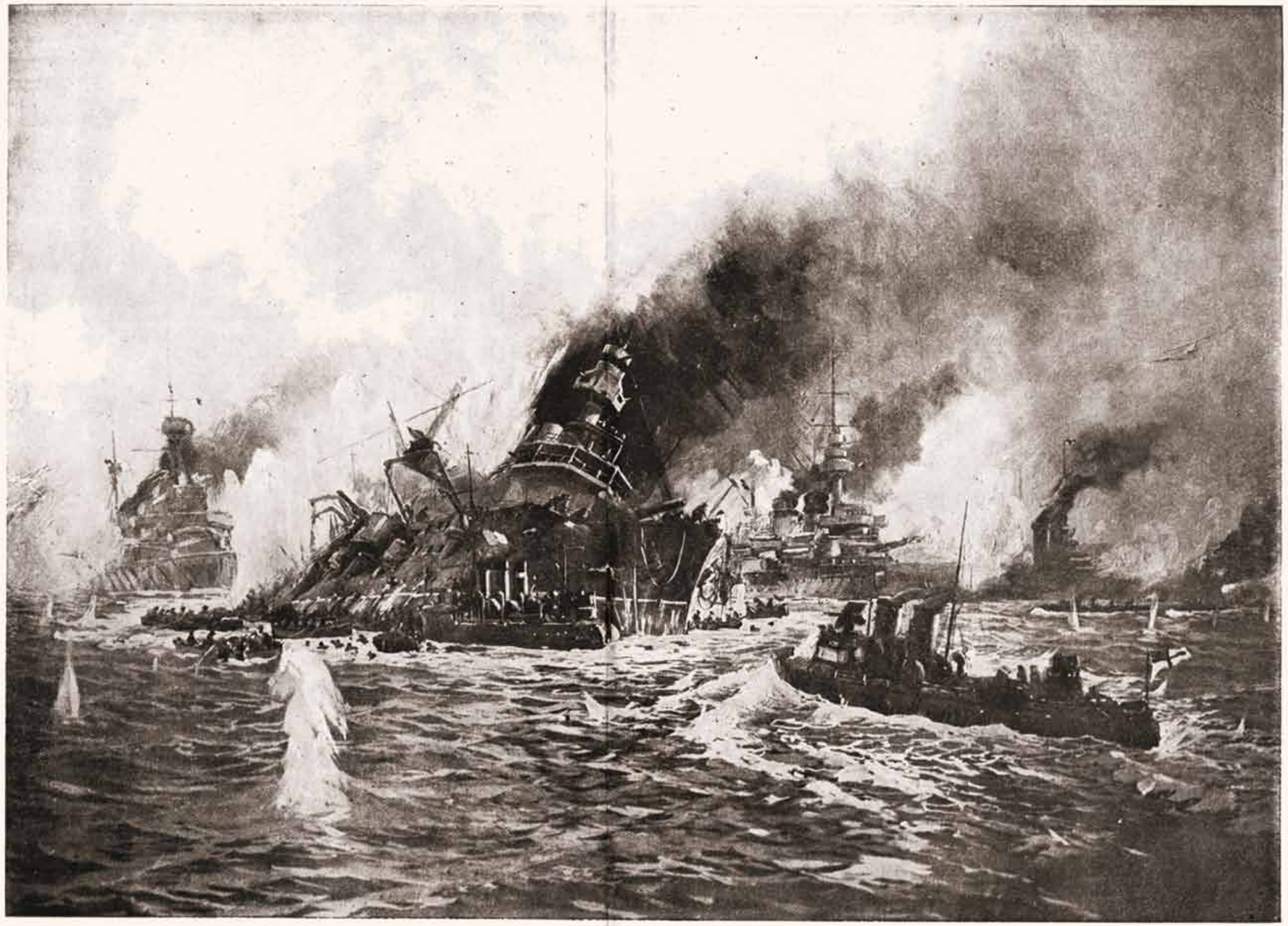
ايكنجيسى ايسه كندى سيرلرمزى وموضعمزى دشمنك ترتيب ايده‌جكى لغملرك تخريبندن محافظه‌و وقايه ايتمكدر . بونك ايچوندهكذا ايلريه طوغرى لغم غالريارى حفر ايديلوب دشمنك تعقيب ايتديكى استقامتلر كشف وتدقيق اولنور ويونلر مقصده‌وصولندن اقدم خارج از تأثير براقيلور .

[مابعدى كله‌جك نسخده]

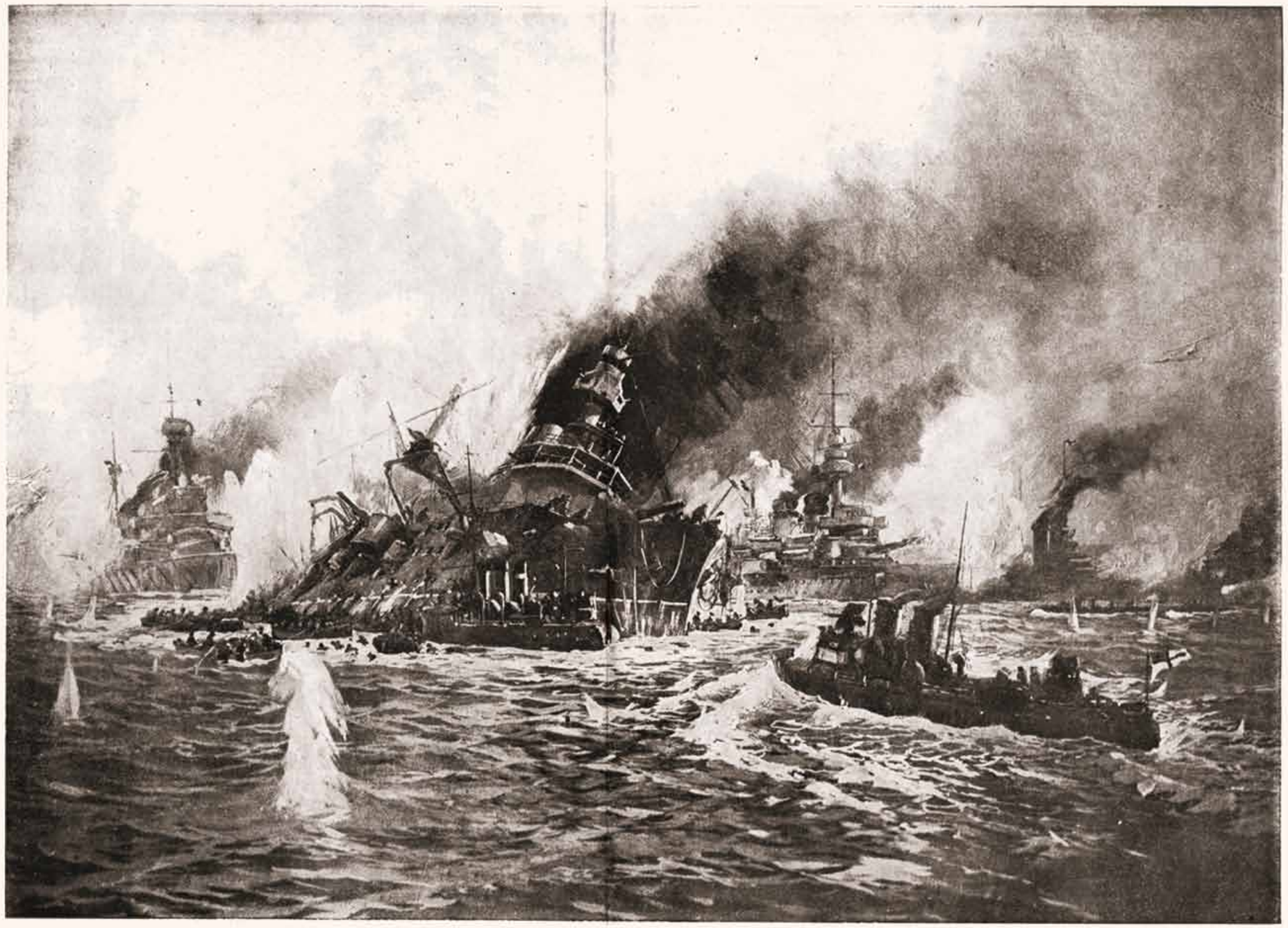
ضبط ايتديكمز روس ميتراليوزلرندن بريدشمنه آتشده



قافقاس حرب جبهه‌سنده : قول اردو قومانداني معيتيله تفتيشده



۵ مارت — ۳۳۱ ده چناق قلعه بوغازنده باطان فرانسزك « بووه » زرهلیسی



5 Mart - 331'de Çanakkale Boğazı'nda batan Fransızın "Böve" (Bouvet) zırhlısı

TRABLUSGARB'A DAİR



Şeyh Senusi taallukatından bir muhteremin tahte'l-bahr ziyareti



Trablusgarb sahillerinde Alman tahte'l-bahri



Sellom karşısında Alman tahte'l-bahri tarafından batırılan "Tara" İngiliz kruvazörünün esir mürettebatı sahile nakl edilirken



Şeyh Senusî mücahidîni



Matruh civarında İngilizlerin posta mevkiinde rüesa-yı mücahidîn



İngilizlere karşı el ele vermiş gayûr mücahedât

طرابلس غربه دائر



طرابلس غرب ساحلندهكى آطلاده تحت البحرى



شيخ سنوسى تعلقاتندن بر مخربك تحت البحرى زيادتى



شيخ سنوسى مجاهدينى



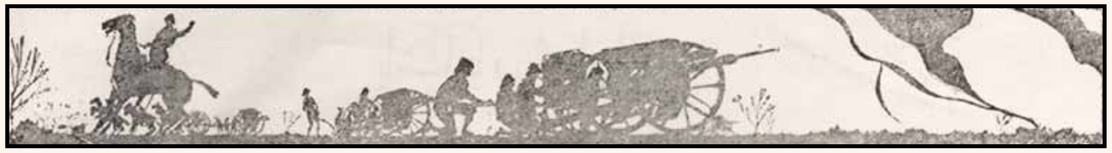
سلوم قارشوسنده آلمان تحت البحرى طرفندن باطيريلان « تارا » انكليز قراوزورينك اسير مرتباتى ساحله نقل ايديليرمكن

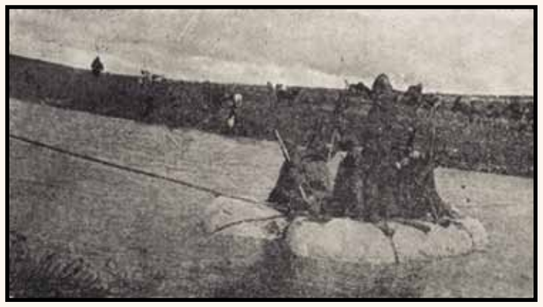


انكليزله قاعتى آل آلمه‌سنه غيرت مجاهدات



مطروح جوارنده انكليزلرك پوسته موقعنده روسای مجاهدينى







Irak harb cebhesinde: Dicle Nehri'nde "Kelek"lerle sevkiyat



Bahr-ı Ahmer sahilinde İngiliz tecavüzlerine daima engel olan akıncı postalarımızdan biri



Süveyş yolında: Kal'atü'l-Nahl







عراق حرب جبهه‌سنده : دجله نهرنده «کلك»لرله موقبات



بحر احمر ساحلنده انکلیز تجاوزلرینه دائما اڭکل اولان اقصی یوسته‌لرمزدن بری



سویش یولنده : قلعة النحل

YAŞAYAN ÖLÜLER



39T 1K 3 Kumandanı
Yüzbaşı Mehmet Hidayet
Efendi (13 Nisan 1331)



Y12 T1 K3 Kumandanı
Yüzbaşı Haşim Efendi
(30 Haziran 1331)



Y39 T1 K1 Kumandanı
Yüzbaşı İsmail Hilmi Efendi
(13 Nisan 1331)



Fırka 6 Y16 Kumandanı
Kaimmakam Hakkı Bey
Tarih-i Şehadeti:
(10 Ağustos 1331)



Fırka 3 Y8 T1 Yaveri
Mülazım Tevfik Efendi
(5 Mart 1331)



Y12 T 2 K 6 Yüzbaşı
Ali Nidâî Efendi
(30 Haziran 1331)



Y36 T2 Tabibi Âsitâneli
Mehmet Edib Efendi
(12 Mayıs 1331)



Fırka 11 Y126 T3 K11
Mülâzım-ı evvel Mustafa
Kadri Efendi
(9 Haziran 1331)



Y34 T3 K1 Zâbit Vekili
Şamlı Mehmet Munir Efendi
(27 Temmuz 1331)



Y26 T1 K4 Kumandanı
Mülâzım-ı evvel Sadullah
Efendi (29 nisan 1331)



Ağır Topçu Y5 T1 K2
Kumandanı Mülâzım-ı
evvel Cevdet Efendi
(22 Teşrin-i evvel 1330)



Mülâzım-ı sâni Sadık oğlu
Necmeddin Efendi
(3 Kânun-ı sâni 1331)



Mülâzım-ı sâni Musullu
Mehmet Sadık Efendi
(9 Temmuz 1331)



Y124 T3 K2 Mülâzım-ı
sâni Ekrem Efendi
(17 Haziran 1331)



Mülâzım-ı sâni Eskişehirli
Âsaf Efendi
(15 Temmuz 1331)



Y24 T3 K2 Mülâzım-ı evvel
Aydınlı Ali Namık Efendi
(9 Haziran 1331)

ياشايان ئولولر



فرقه ٦ ى ١٦ قوماندانى
قائمقام حق بك
تارخ شهادتى: (١٠ اغستوس ١٣٣١)



ى ٢٩ ط ١ ك ١ قوماندانى
يوزباشى اسماعيل حامى افندى
(١٣ نيسان ١٣٣١)



ى ١٢ ط ١ ك ٣ قوماندانى
يوز باشى هاشم افندى
(٣٠ حزيران ١٣٣١)

٢٩ ط ١ ك ٣ قوماندانى
يوز باشى محمد هدايت افندى
(١٣ نيسان ١٣٣١)



فرقه١١ ى ١٢٦ ط ٣ ك ١١
ملازم اول مصطفى قدرى افندى
(٩ حزيران ١٣٣١)



ى ٣٦ ط ٢ طبيى
آستانه‌لى محمد اديب افندى
(١٢ مايس ١٣٣١)



ى ١٢ ط ٢ ك ٦
يوز باشى على ندائى افندى
(٣٠ حزيران ١٣٣١)



فرقه ٣ ى ٨ ط ١ پلورى
ملازم توفيق افندى
(٥ مارت ١٣٣١)



ملازم ثانى صادق اوغلى
نجم الدين افندى
(٣ كانون ثانى ١٣٣١)



آغير طوپجى ى ٥ ط ١ ك ٢
قوماندانى ملازم اول جودت افندى
(٢٤ تشرين اول ١٣٣٠)



ى ٢٩ ط ١ ك ٤ قوماندانى
ملازم اول سعداء افندى
(٢٩ نيسان ١٣٣١)



ى ٣٤ ط ٣ ك ١
ضابط وكيلى شاملى محمد منير افندى
(٢٧ تموز ١٣٣١)



ى ٣٤ ط ٣ ك ٢
ملازم اول آيدينلى على ثامق افندى
(٩ حزيران ١٣٣١)



ملازم ثانى اسكيشهرلى
آصف افندى
(١٥ تموز ١٣٣١)



ى ١٢٤ ط ٣ ك ٢
ملازم ثانى اكرم افندى
(١٧ حزيران ١٣٣١)



ملازم ثانى موصللى
محمد صادق افندى
(٩ تموز ١٣٣١)

YAŞAYAN ÖLÜLER



Zırhlı Mesudiye Çarkçı Yüzbaşı Kale-i Sultaniyeli Ziya Efendi. (30 Teşrîn-i sânî 1330)



Mecidiye kruvazöründe Çarkçı Yüzbaşı Kâsımpaşalı Muharrem Efendi (21 Mart 1331)



Zırhlı Mesudiye'de Çarkçı Yüzbaşı İzmitli Süleyman Muzaffer Efendi (30 Teşrîn-i sânî 1330)



Nuru'l-bahr ganbotu Süvarisi Kıdemli Yüzbaşı Ömer Bahri Efendi. Şehadet tarihi: (18 Nisan 1331)



Yarhisar torpidosundan Çarkçı Mülâzım-ı evvel Beşiktaşlı Emin Efendi (30 Teşrîn-i sânî 1331)



Midilli kruvazöründe Mühendis Ömer Necati Efendi (19 Mayıs 1331)



Zırhlı Mesudiye'de Çarkçı Mülâzım-ı evvel Lofçalı Mehmed Yaşar Efendi (30 Teşrîn-i sânî 1330)



Zırhlı Barbaros'ta Çarkçı Yüzbaşı Ünyeli Ahmed Efendi (26 Temmuz 1331)



Evveli Edremidli Hasan Efendi (14 Nisan 331)



Maydos'ta Yalova köyü civarında hastahanede îfâ-yı vazîfe eder iken düşman tarafından atılan bomba ile vefat eden Doktor Binbaşı Râgıb Bey'in zevcesinin meşhedidir.







Aşağıdaki sıra - sağdan itibaren:
1- Nilüfer mayın sefinesinde çarhçı Ayvansaraylı Mehmed Kemaleddin Efendi. (8 Teşrin-i sani 330)
2- Nuru'l-bahr ganbotunda çarhçı mülazım-ı evveli Mustafa Şükrü Efendi (18 Nisan 331)
3- Zırhlı Mesudiye'de Çarhçı Mülazım-ı evveli Kasımpaşalı Mehmed Efendi (30 Teşrin-i sani 330),
4- Üsküdar vapurunda Çarhçı mülazım-ı

ياشايان ئولولر



زرهلى مسعوديه‌ده چرخچى بوزباشى وكيل‌ملازم اولى صبرى افندى (٢٠ تشرين ثانى ١٣٣٠)



مجيديه قروزاوزرنده‌چرخچى بوزباشى قاسم باشالى محرم افندى (٢١ مارت ١٣٣١)



زرهلى مسعوديه‌ده چرخچى بوز باشى ايزميتلى سايبان مظفر افندى (٣٠ تشرين ثانى ١٣٣٠)



نور البحر غانبوطى سوارىسى قدملى بوز باشى عمر بحرى افندى تاريخ شهادتى : (١٨ نيسان ١٣٣١)



يار حصار طوربيدوسنده چرخچى ملازم‌اولى بشكطاشلى امين افندى (٢٠تشرين ثانى١٣٣١)



مدفى قروزاوزنده مهندس عر نجاتى افندى (١٩ مايس ١٣٣١)



زرهلى مسعوديه‌ده چرخچى‌ملازم‌اولى لوفچه‌لى محمد يشار افندى (٢٠ تشرين ثانى ١٣٣٠)



زرهلى بارباروسده چرخچى بوزباشى اونيه‌لى احمد افندى (٢٦ كوز ١٣٣١)



اولى‌ادرميدلى حسن افندى (١٤نيسان ٣٣١)



مايدوسده باتوه‌كوبى جوارنده خسته - خانه‌ده ايفاى‌وظيفه ايدر ايكن دشمن طرفندن آتيلان بومبا ايله وفات ايدن‌دوقتوريكباشى راغب‌بك زوجه - سنك‌شهيدى.



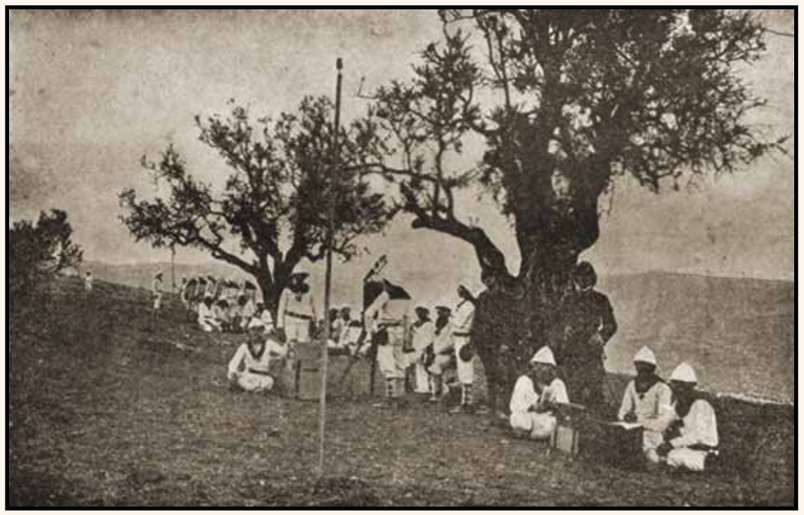




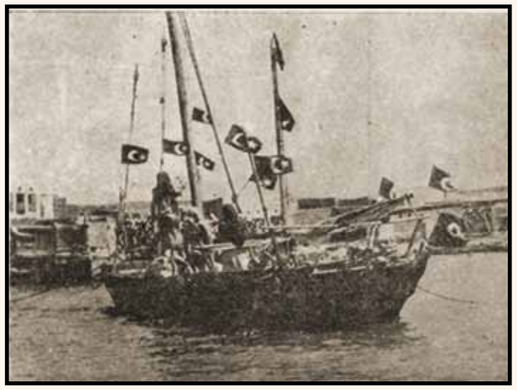
الشاغيده‌كى سيرا - صاغدن اعتبار :
١ - نيلوفر مأن سفينه‌سنده‌چرخچى آبوالسرايلى محمد كمال‌الدين افندى . (٨تشرين ثانى٣٣٠)
٢ - نورالبحر غانبوطنده چرخچى ملازم اولى مصطفى شكرى افندى (١٨ نيسان ٣٣١) .
٣ - زرهلى مسعوديه‌ده چرخچى ملازم اولى قاسم باشالى محمد افندى (٢٠ تشرين ثانى ٣٣٠) .
٤ - اسكدار واپورنده چرخچى ملازم



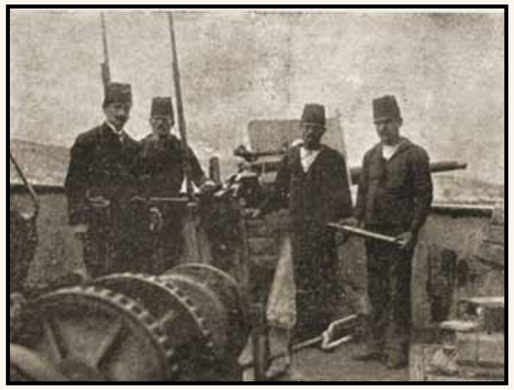
Süveyş kanalı şarkında seyyar hastahanelerimizden biri



Dördüncü ordıda bahriye telgraf böliüği vazife başında



Bahr-ı Ahmer'de bir senbukın(?) karadaki zafer şenliklerine iştiraki



Ganbotlarımızın birinde: Bahriye topcuları



سويس قنالى شرقنده ـ ياره خسته‌خانه‌لرمزدن بر ى



دردنجى اردوده بحريه تلغراف بلوكى وظيفه باشنده



بحر احمرده بر سنبوقك ظفر شنلكلرينه اشتراكى



غانبوطلرمزك بريندە : بحريه طوپجيلرى

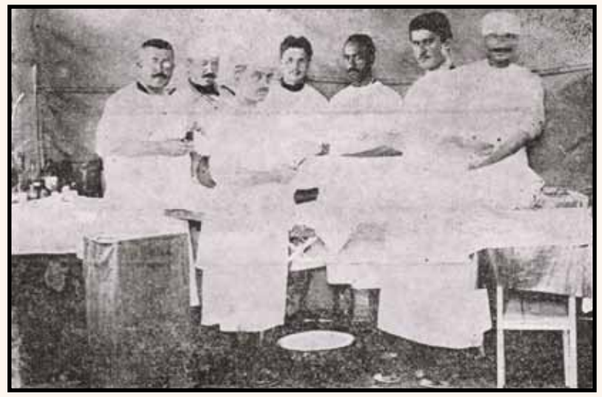




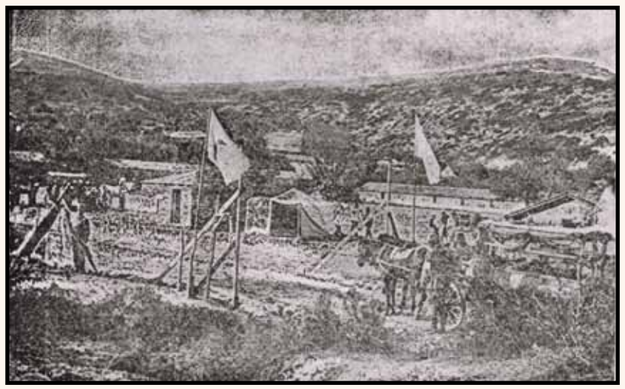
Harbiye nezareti meydanında bir Avusturya bataryasının teftişi

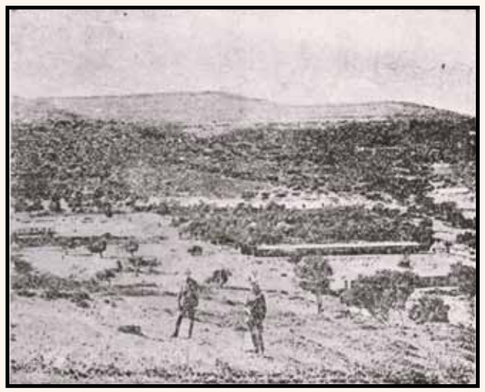


Ağadere'de ağır mecrûhîn hastahanesi



Çanakkale—cenub grubu sevk-i mecrûhîn hastahanelerinde bir ameliye-i cerrahiye





Çanakkale cephesinde sevk-i mecrûhîn hastahanelerinde manzara-yı umûmiyesi ve mecruhinin hastanelere nakli





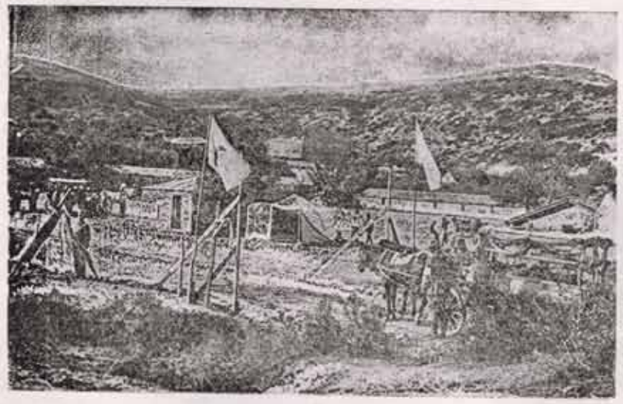
حربيه نظارتى ميدانده بر آو-تريا بطريسنك تفتيشى

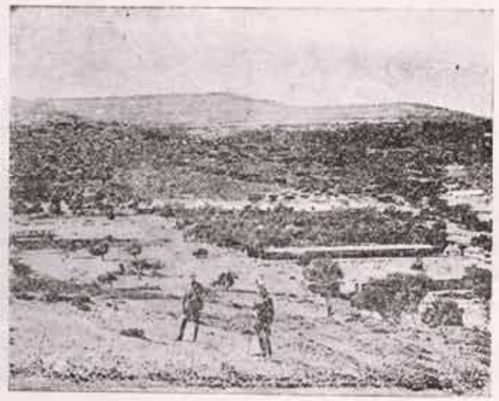


آغا دره ده آغير مجروحين خسته خانه‌سى



جناح قلعه ـ جنوب غربى سمتده مجروحين خسته خانه‌لرنده بر عمليهٔ جراحيه



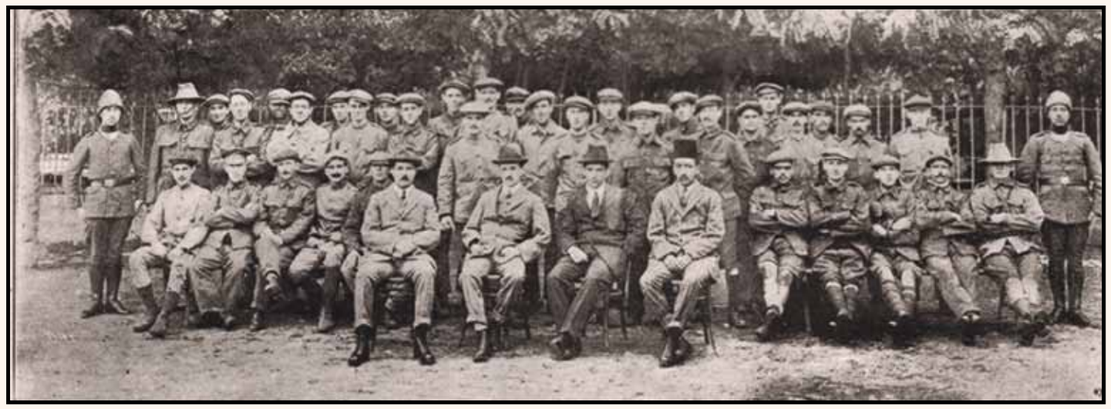


جناح قلعه جهرسنده : سمتده مجروحين خسته خانه‌لرينك منظرهٔ عموميه‌سى ومجروحينك خسته خانه‌لره نقلى

Kar'ilere ve bayilerimize:

"Mecmuanın fiyatı memalik-i Osmaniye'nin her tarafında yirmi paredir"

Mecmuamızın birinci sayısından itibaren mevcudu azalmışdır. Bunlardan -muvakkat bir müddet için- sarfiyat ve irsalat yalnız yeniden ve ilk sayıdan itibaren abone olacaklara tahsis edilmişdir. Başka suretle satış kat' olunmuşdur. Abone bedeli peşinen gönderilmedikce kayd ve irsalata başlanmaz. Altı aylık abone yokdur. Abone bedelinin pul olarak irsaline mecburiyet görüldüğü halde posta pulu ve mecidiye yirmiden gönderilmelidir. Memalik-i ecnebiye için bir yıllık iştirak bedeli posta ücreti de dahil olduğu halde "5" frankdır. Taahhüdlü gönderilmesi taleb olunduğu takdirde: Memalik-i Osmaniye için "57" guruşdur. Bir yıllık abone "24" nüshadır. Fevkalade rağbete mazhar olduğu halde mecmuamızın şerait-i hazıre dahilinde aded-i tab'ını otuz binden fazla tezyide imkan olmadığından bademe yeniden müracaat edecek olan bayilere hesab açamayacağız. Yalnız evvelce kendileriyle muamelata girişdiğimiz bayilerle bi'z-zarur muamelatımıza devam edeceğiz. Bayiler tarafından taahhüdlü istenildiği takdirde her iki kiloluk paket başına "70" pare zamm ve ilave edilmelidir.



Muhtelif harb cebhelerinde alınan İngiliz ve Fransız üserasından bir kafile daha

Fesli: Süveyş kanalının şarkında Bi'rü'l-Galis mevkiinde Polis Mülazım-ı sanisi Selim Zeki, sağındaki Fransız Y17 piya(de) T2 Mülazım-ı sanisi Ottay Pol, bunun sağındaki İngiliz fırka 4 Y163 T5 Mülazım-ı sani Vilyem Corc Stuvart Foks (William George Stuart Fox), nihayetdeki Süveyş kanalının mezkur mevkiinde Polis Mülazım-ı evveli Steven Vayt (Steven Wait).

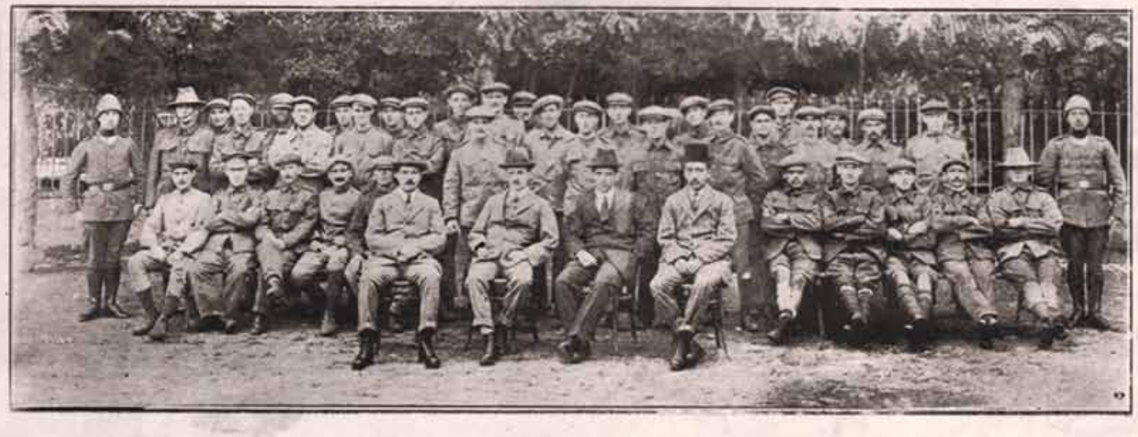


Sivas'ta bulunan esir Rus zâbitânından bir grup

قارئلره و بايعلريمزه :

« مجموعه‌نك فيأتى ممالك عثمانيه‌نك هرطرفنده يكرمى پاره‌در »

مجموعه‌مزك برنجى صايسندن اعتباراً موجودى آزالمشدر . يوقاردن - موقت بر مدت ايچون - صرفيات و ارلاسات بالكز يكيدن و ايلك صايدن اعتباراً اونه اولەجقلره تخصيص اولنشدر . باشقا صورتله صاتيش قطع اولنمشدر . آبونه بدلى پيشيناً كوندرلدكجه قيد و ارسالاته باشلانماز . آلتى آيلق آبونه يوقدر . آبونه بدلنك پول اولدرق ارسالنه مجبوريت كورلديكى حالده پوسته پولى و مجيديه يكرميدن كوندرلميدر . ممالك اجنبيه ايچون بر يللق اشتراك بدلى پوسته اجرتى‌ده داخل اولديغى حالده «٥٠» فرانقدر، تعهدلى كوندرلمسى طلب اولنديغى تقديرده: ممالك عثمانيه ايچون «٥٧» غروشدر. بر يللق آبونه «٢٤» نسخه‌در . فوق العاده رغبته مظهر اولديغى حالده مجموعه‌مزك شرائط حاضره داخلنده عدد طبعنى اوتوز بيكدن فضله تزييده امكان اولمادغندن بعدما يكيدن مراجعت ايده‌جك اولان بايعلره حساب آچه‌ميه‌جغيمزدن بالكز اونه كندبلريله معاملاته كيريشدكلرى بايعلرله بالضرور معاملاتمزه دوام ايده‌جكز. بايعلر طرفندن تعهدلى ايسته‌نيلديكى تقديرده هر ايكى كيلولق پاكت باشنه «٧٠» پاره ضم و علاوه ايدلميدر .



مختلف حرب جبهه‌لرنده آلنان انكليز و فرانسز اسراسندن بر قافله داها

فسلى: سويش قنالنك شرقنده بئر القاليس موقعنده پوليس ملازم ثانيسى سليم زكى، صاغنده‌كى فرانسز ى ١٧ پيا ط ٢ ملازم ثانيسى اوططاى پول، صولك صاغنده‌كى انكليز فرقه ٤ ى ١٦٣ ط ٥ ملازم ثانى ويليام جورج ستووارت فوقس، نهايتده‌كى سويش قنالنك مذكور موقعنده پوليس ملازم اولى ستورن وهيت.



سيواسده بولنان اسير روس ضابطانندن بر غروپ

یل—۱

حرب مجموعه‌سی

صایی—٦

ربیع الاخر ۱۳۳٤

فبڤانی: ۲۰ پاره

شباط ۱۳۳۱

استانبول و ولایات ایچون پوسته اجرتیده داخل اولدیغی حالده بر یلق اشتراك بدلی ۱۵ غروش

ادارهخانه: استانبول — بغال اوغلی قاپالی فرون سوقاغی نومرو ٦ (تلفون ۱۸۵٤)

اوه بسه کونده بر جیقار عسکر و محاربه دن بحث ایدر رساله مصوره



آری پرونده قانی صیرنده دشمن سیرینه دیکیلن غازی آلای سنجاغیه محافظه‌ی

« عزمك اوکنده قیرلمش اویدورمه انکلیز سطوتنك چالقانه‌رق قاچان صوك تکنه‌سنی سیر ایدرلرکن »